

רחוב הרברט סמואל 4
ח.ד. 724, טלפון 234252
ירושלים

23 חרף 1979
JEWISH CHRONICLE
(London, England)

סוכנות לקטעי עיתונות
רחוב הרברט סמואל 4
ח.ד. 724, טלפון 234252
ירושלים

23 חרף 1979
הצפה

עיתונות

סופרים וספרים

לך עם האנשים

מאת: ש. קורא

שמעון פרס, מן הבולטים באגשידיבור ישראלים, בעלי כשרון נוסף בעל פה ובכתב, ביוצרי סגנון מילא הפקודי-מפתח בענייני רכש ושינוי המסגרת במסגרת-מסגרת האחרונה פרק-זמן קצר גם ראשי-הממשלה בפועל הוא עתה יושב-ראש מפלגת העבודה. דובר ראשי של האופוזיציה הראשית. מן המעטים מבין אנשי-ציבור הקובע עתים לתיבת מאמרם גם לתיבת ספרים. לקוב הערכות פובליציסטיות במגזיני-החץ, בכעית סגים ובמהלכי הציבור שהוא אחד ממעצביו.

ענה מירסס ספרו, "לך עם האנשים" שבעה דיוקנאות (הוצאת עידנים, ירושלים תשל"ט), דוד בן-גוריון ולוי אשכול, ברל כצנלסון ונתן אלתרמן, מרופ"א ד' ברנמן, משה חביב והוגנתו נתניהו. מהם מורים ומנהיגים, מהם יודים ויעים, והאחרון גיבור מיבע אנטבה, מיבע והוגנת, שיחד מיצגים, כדעת המחבר, מה שהגדיר אלתרמן: "האנשים מהם צמחו הרביבים".

הרבה נכתב על רבם, במיוחד על בן-גוריון, שבספרים מקיפים מתוארים שכיב חייו, ביוצריו של המחבר יש התרשמות אישית המורכבת קווי מות ואופי, פנישית וקטע-ישית, בשמה מתובלים דבריו הערכה המנוסחים נוסחים מנדורים, בין הדיוקנאות מהם שעשה במחיצתם, מהם ששהו בהיצעו, ועם רובם או גם כולם מגיע הכרזת וידידות. בטוביצי וזאת אותם ולפי ראייתו מצרף אמורה לעשויה, אירעו לפגועה ונמנה לבגש דמות. פמתיחה מציון, ניתן לבקר על מיושג העללים בתמונת שילרטי, בעוד תמונה אמיתית עשויה אור וצל, אלא בחשבון האמיתי, הנקב, הוא אומר, צד הזכות הוא תגורם המעמד ונתן טעם לחייו.

בשבעי-עשרה שנות עבודתו במחיצתו של בן-גוריון הערצתו אליו הלכה וגדלה כפי שמעיד, ככל שנתארכו שנות היזכרות: "היום, במבט לאחור, אני גאה שידעתי לקרוא גדולה בגדולתה".

הרשימה כמותרת. גם בחיל וגם ברוח, נפתחה בשאלת תלמידה של בתי-ספר ברוחנות אג בן-גוריון: "מה היה היום שבו היית הכי שבע-יצון במיד ד' והוא השוב לה: "אדם שהוא שבע-יצון טוב אינו שואף, אינו חולם, אינו יוצר ואינו טובע. לא, לא היה לי אף לא רגע אחד של שבעי-יצון". הרשימה נחתמת בדבריו שאמר משודע לו מות רעייתו: "הממות אין להיה, גם אין להיכחל, הוא ודאי, השאלה היא: איך חיים ולא איך מתים".

הוא שקר להיות כל שעה ושעה במיתה גבות. בחשיבה, בדיבור ובעשייה, כשאני טוער סימן שאני שקט, וכשאני שקט, סימן שאני טוער, אמר למחבר, ובכתיבתו הן בספרו החיצוני והן בספרו הפנימי היה דרוך כולו. בעל רצון זו, מרובן, חרוץ מאוד, והמייחס לכל מה שהעסיקו באיכפתיות רבה, במחיצתו של בתי-ברנו היה מתוכנן עם מחוסר-עבודה באותה רצינות טבה התפלסם עם חבריו לקאמנו. היה תמיד עסוק ותמיד פגוי לעבוד בדברים שגראו לו כדחופים ביותר. עיסוקו היה במרץ בדייקנות וללא התחמקות מהכרעה או רישול בעבודה. נהגו היה להגיש לעוזריו שאלות מנוסחות בכתב ובקש את השוהתם בריבויים.

המחבר מציון: "בשיתוי הנכונ ראה מרוג של יעילות בעבודה וזכמה מדינית. העיתון הנכונ הוא על-פירוב גם העיתון המידי, כשהחליט, על אף הלהצים שרבו ונבלו מצד אר"כ, להעתיק את הבירה מתל-אביב לירושלים. לא העלילו כל התעצרות של חבריו לדחות את ההעברה ולוא גם בשבוע אחד. הוא לא אבה לשמוע: יש לבצע את הדבר מיד, עכשיו, בלא דחיי, גם הכנית בילטסור שלו תיאר כתכנית להקמת מדינה לאלתר, בלומר, הוון ומועד מיידי בצידו. הוא גרס שהוון פועל גם נגדו וגם לטובתו, תלוי בנו, כיצד אנו משתמשים בו. על שולחנו היו מונחים דרך קבע ספר התנ"ך והקונקורדאנציה, בין דפי התנ"ך היו תחובות טיסות-נייר, למטן מראה-טקום הדרוש לו לכתובה או לנאום. בקונק רדנציה הישם פסוקים, שאבה לשבצם בדבריו, רושם המחבר: "לכל קייאחו שיטת התנ"ך רקע גדול ומלהוב. בו מצא את מקור המקורות לאמונה הסוציאליסטית, לבשורה רציונית, להקמת המלחמה, לשאיפת השלום".

הכול מצא בתנ"ך, להחייא את העיקר, אמונה היה בהי שנתגלה לאבות ונתן את תורתו לעמו ישראל ציונה לו חוקיו ומשפטיו לעשותם. בכל הליכותיו אין נכר לא להפילה, לא לשבת ומוצאות, לא למורשת של משה קיבל תורה מסני ומסרה להושע, על השתלשלותה בכל דור ודור. מה שהעסיק אותו, ולשם כך כונס מסיבת-עיתונאים חדופה, כדי להוכיח, בכיכול, כי, שש כמות אף רגלי הגברים, לבד התם, שיצאו מרעמסס לארץ כנען, אינם שם כמות אף אלא שם ממות משפחות. הדיוקן מצוייר בהערה ללא גבול. אהבתו המרובית של בן-גוריון ויהיה, לדרבניו, אהבת האמת, מידה זו מהייבת לציון מעלות ולא להתעלם גם מן הצד השני של המטבע.

סוכנות לקטעי עיתונות
רחוב הרברט סמואל 4
ח.ד. 724, טלפון 234252
ירושלים
23 חרף 1979

אשכול, הירות ואוטונומיה

לוא אשכול היה הראשון שהעלה את העיון האוטונומיה כמסגרת אפשרית לשיהרון בבית הפליטים הערביים. בראיון לעיתון "הארץ" מ-17.7.67 אמר אשכול כי "השאלת הפליטים אפשר להשוב על הכמה יתרה פלשתינאית שר בגולה יהיה הירדן, ושתכלול את הריכוזים העירוניים הגדולים כגון שכם, ג'נין, קלקיליה ויריחו". תהיה זו, אמר אשכול, "מגמת של משטר אוטונומי שיקיים קשר רום כלכליים, מסחריים ואף תרבותיים עם ישראל".

מיד עם פרסום הדיווח העלה הוגשו שאילתות לראשי-הממשלה מאת חברי הכנסת בארד וטוסקט, ונכתב העתק שקפס, טען אשכול כי: אין זאת אלא שהחובת ה"נכבד (המנונה לטוסקט) או הער הון להמוני או עיתון הארץ בלי" בלו את הוצרות".

נדמה כי פרשה שכוחה זו מלי-מדת הרבה על האירועים בארצנו ועל דמותו של אשכול: התייחסות האינטואיטיביות של אשכול לבעיית השטחים (הראיון הגיל הענק שנות מתודש לאחר ששת חודשים), ההתנגדות המכשוליים שהוערפו על דרכם של מחשבי פתרונות אוטונומיים לבעיית הפליטים, ככרת הדרך הארוכה שעברו א, שטוסקט וחבריו מאז אותה זעקה ונשע ומנו, ולבסוף — נסגרתו של

אשכול מתעורר שהעלה, נכתב ביר קורת מיטון, העדר תמיכה משמאל ומתוך אותם מרכיבים באופי ה"זוכים לבחינה מדויקת בזמן ה"אחרון.

ה. אבנר